

ZPRAVODAJ MATICE ČESKÉ

sekce Společnosti Národního muzea

Číslo 16

Praha, duben 2009

ZA ZDENKOU ČELAKOVSKOU

V plném životním elánu a uprostřed bohatých kulturních aktivit skonala náhle 9. listopadu 2008 dlouholetá členka Matice české paní Zdenka Čelakovská. Zesnulá byla manželkou praprapravnuka Františka Ladislava Čelakovského Jaromíra, přímého potomka básníkovy nejmladšího syna Bohuslava (1848–1887). Bohuslavovou matkou byla druhá manželka F. L. Čelakovského, vlastenka Antonie Reisová (Bohuslava Rajská, 1817–1852). Studium, uchovávání a rozvíjení rodových tradic se Zdenka Čelakovská věnovala s velkým zaujetím. Členové Matice české mají v živé paměti její přednášku na předvánočním setkání s potomky slavných spisovatelů v roce 2004, plnou zajímavostí o rodu Čelakovských.

Zdenka Čelakovská, rozená Merhautová, se narodila 30. června 1941 v Praze. Po absolvování školy a poštovního spojového učiliště nastoupila do poštovního provozu, později pracovala jako laborantka. Po svatbě roku 1962 a narození syna Luboše odešla do podniku ČKD, kde setrvala ve funkci účetní až do důchodu. V následujících letech se mohla plně věnovat svým kulturním zájmům v Centru celoživotního vzdělávání, v Matici české, v Kulturním středisku v Pečkách a dalších institucích. Skromnost a neokázalost její činnosti odpovídala tradicím vlastenecké práce předchozích generací, jež byly vlastní také rodině F. L. Čelakovského.

Oddanost odkazu předků spojená s laskavou a srdečnou povahou Zdenky Čelakovské zůstane ve vděčné paměti Matice české.

Čest její památce!

Výbor Matice české

DUBEN 2009**Jarní přednáškový cyklus****Marsyas, čili na okraj literatury
(Inspirace Karlem Čapkem)**

Čtvrtek 9. dubna 2009: Pavel Janáček (Ústav pro českou literaturu AV ČR) – „**Novinářský román, jaký bychom my chtěli mít**“. **Čapkova Továrna na absolutno v kontextu prvotní situace zveřejnění**

Čtvrtek 16. dubna 2009. Dagmar Mocná (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy) – „**Zlatá éra**“ **červené knihovny**

Čtvrtek 30. dubna 2009: Petr Šámal (Ústav pro českou literaturu AV ČR) – **Zakázané a tolik žádané knihy! Cenzura lidových knihoven po únoru 1948**

Přednášky se konají od 17 hod. v zasedací síni hlavní budovy Národního muzea, Václavské náměstí 68, Praha 1.

MIMOPRAŽSKÉ VYCHÁZKY

Sobota 4. dubna 2009. Odhalení informační tabule o životě a díle Jiřího Melantricha z Aventina v Rožďalovicích u Nymburka (připravila Matice česká). Od 14 hod. Po odhalení proběhne v Galerii Melantrich přednáška autora textu PhDr. Richarda Šípka o Jiřím Melantrichovi. Pro zájemce bude otevřena v Síni rodáků a přátel Rožďalovic expozice věnovaná nejen Jiřímu Melantrichovi. Následně bude možné navštívit ojedinělé Muzeum a knihařskou dílnu Jendy Rajmana v Rožďalovicích.

Sraz zájemců bude v **10.50 hod.** u pokladen na Hlavním nádraží (odjezd vlaku je v 11.11 hod. – v Nymburku přestup na vlak do Rožďalovic ve 12.19 hod.). Návrat do Prahy bude kolem 17 hodiny.

Sobota 25. dubna 2009. Středověké Benešovsko II.

Vede: Michal Klacek, Národní muzeum

Sraz zájemců bude na nádraží Praha-Vršovice v **8.20 hod.** (odjezd vlakem v 8.35 hod. do Týnce nad Sázavou). Návrat do Prahy bude kolem 18 hodiny.

Program: **Týnec nad Sázavou** – prohlídka historické části města –

Muzeum týnecké keramiky – hrad (románská rotunda s gotickou hranolovou věží), farní kostel sv. Šimona a Judy (původně gotický, nyní zbarokizovaný) – novorenesanční dům U Micků – továrna pro výrobu týnecké keramiky (nyní Společenské centrum). **Zbořený Kostelec** – zřícenina gotického hradu, **Ledce** – gotický kostel sv. Bartoloměje.

KVĚTEN 2009

Pražské vycházky

Středa 13. května 2009. Chlupáčovo muzeum historie země (Přírodovědecká fakulta UK) – prohlídka nového pražského muzea s odborným výkladem

Sraz zájemců bude v 15.45 hod. na tramvajové zastávce Albertov směrem od Karlova náměstí (tram. č. 7, 18, 24).

Pondělí 25. května 2009. Archiv Pražského hradu

Vede: Mgr. Martin Halata, vedoucí Archivu Pražského hradu

Sraz zájemců bude ve 13.45 hod. na druhém nádvoří Pražského hradu.

Určeno pouze pro 18 účastníků, nutná rezervace předem na tel. 224 497 333! Účastníci exkurze musí dle požadavků Kanceláře prezidenta republiky ČR minimálně 3 týdny před exkurzí nahlásit číslo občanského průkazu, adresu zaměstnavatele a pracovní zařazení!

Úterý 26. května 2009. Archiv Národní knihovny (depozitář Národní knihovny v Hostivaři).

Vede: PhDr. Kateřina Hekrdlová, vedoucí archivu

Sraz zájemců bude v horním vestibulu stanice metra trasy A – Skalka ve 13.30 hod.

Pro omezený počet účastníků, nutná rezervace předem na tel. 224 497 333!

Kulturně historický zájezd

Sobota 16. května 2009. Kulturní toulky Žateckem (ve spolupráci s Regionálním muzeem K. A. Polánka v Žatci)

Odjezd: 7.00 hod. od Lékařského domu na nám. I. P. Pavlova. Cena: **300,- Kč** (pro členy Společnosti Národního muzea), **350,- Kč** – ostatní. Návrat do Prahy bude kolem 20 hodiny.

Přihlášky včetně zaplacení zájezdu se přijímají do 10. května 2009. Vstupné do památkových objektů se nezapočítávají do ceny zájezdu.

Program: **Stekník** – prohlídka běžně nepřístupného rokokového zámku, **Žatec** – podrobná prohlídka městských památek s muzejním historikem dr. Jiřím Matyášem, husitská bašta, sloup sv. Floriána, chrám Nanebevzetí Panny Marie, hrob nejstaršího pivaře na světě, hrázďený dům, městská radnice s věží, prohlídka rozsáhlého Chmelařského muzea a expozic Regionálního muzea K. A. Polánka, návštěva krásných interiérů Křížovy vily, židovská synagoga, městské brány. **Oběd. Vroutek** – unikátní románský kostel sv. Jakuba Většího.

MIMOPRAŽSKÉ KULTURNÍ VYCHÁZKY

Neděle 31. května 2009. Odhalení informační tabule o životě a díle Františka Palackého v Lobkovicích u Neratovic (připravila Matice česká). Vzpomínka u hrobu F. Palackého, setkání s potomky F. Palackého, prohlídka barokního zámku, kostel Nanebevzetí Panny Marie, nový hřbitov, pěší procházka do Kojetic (3 km), gotický kostel sv. Víta v Kojeticích. Vlakem z **Kojetic** zpět do Prahy. Sraz zájemců bude v **8.30 hod.** u pokladen na Hlavním nádraží. Návrat do Prahy bude okolo 16 hodiny.

ČERVEN 2009

PRAŽSKÁ VYCHÁZKA

Středa 17. června 2009. Ústřední statistická knihovna Českého statistického úřadu a Odborová knihovna ČSÚ

Vede: Mgr. Dana Švejnarová, vedoucí Ústřední statistické knihovny ČSÚ a Marie Pavlíková, knihovnice Odborové knihovny ČSÚ

Sraz zájemců bude v 15.20 hod. v horním vestibulu stanice metra trasy A – Skalka.

Dle požadavku ČSÚ je nezbytné, aby každý zájemce o vstup do budovy ČSÚ měl s sebou občanský průkaz!

Kulturně historický zájezd

Sobota 13. června 2009. Kulturně literární toulky Semilskem

Odjezd: 7.00 hod. od Lékařského domu na nám. I. P. Pavlova. Cena: **300,- Kč** (pro členy Společnosti Národního muzea), **350,- Kč** – ostatní. Návrat do Prahy bude kolem 20 hodiny.

Přihlášky včetně zaplacení zájezdu se přijímají do 20. května 2009. Vstupné do památkových objektů se nezapočítávají do ceny zájezdu. *Program: Bozkov* – poutní barokní kostel Navštívení Panny Marie, **Bozkovské dolomitové jeskyně** – prohlídka podzemních prostor s největším podzemním jezírkem v Čechách, **Navarov** – prohlídka romantických zřícenin gotického hradu, **Stanovy** – rodný dům Antala Staška, **Vysoké nad Jizerou** – oběd, **Roztoky u Semil** – prohlídka soukromého potočního mlýna ve Fiedlerově údolí, **Semily** – prohlídka rodného domu Ivana Olbrachta, Muzeum a Pojizerská galerie, Riegrův mlýn, zámek, Palackého sady.

MIMOPRAŽSKÁ VYCHÁZKA

Sobota 27. června 2009. Za Josefem Dobrovským do Měšic

Vede: Vladimír Novák, kronikář obce Měšice

Sraz zájemců bude v **8.35 hod.** u pokladen na Hlavním nádraží (odjezd vlakem v 8.47 hod. do Měšic). Návrat do Prahy bude autobusem z Mratína kolem 16 hodiny.

Program: Měšice – prohlídka běžně nepřístupného rokokového zámku hrabat Nosticů, zámecký park, expozice dějin Měšic, měsické rybníky – pěší procházka – mratínské rybníky (4 km), **Mratín** – barokní zámek, barokní kaple sv. Archanděla Michaela.

ČERVENEC 2009

Letní toulky Čechami

Sobota 11. července až neděle 19. července 2009. Expedice Český Dub IV.

Již čtvrté týdenní putování po památkách Liberecka a Turnovska. Přihlášky na týdenní pobyt v Českém Dubu se přijímají nejpozději do 15. června 2009 na tel. 224 497 333. Ubytování bude opět zajištěno ve dvou inspekčních pokojích v Podještědském muzeu. Veškeré náklady spojené s pobytem v Českém Dubu si každý účastník plně hradí. Určeno pro dobře turisticky zdatné členy! Pěší túry celkem 90 km.

Program: Vlčí jámy, Kryštofovo Údolí (orloj, roubený kostel sv.

Kryštofa), Bílý Kostel nad Nisou, Kotel (kaple sv. Anny, památné lípy), Sobákov (jeskyně), Tanvald (rokokový kostel sv. Petra a Pavla), Černá Studnice (rozhledna), Frýdlant (zámek, městské muzeum, kostel Nalezení sv. Kříže), Frýdlantský kopec (rozhledna), Hanychovská jeskyně, Rašovský hřbet, Malá Skála (Boučkův statek), Skály (zřícenina hradu), Frydštejn (zřícenina hradu), Drábovna (skalní město), Suché skály, Žitava (prohlídka městských památek, muzea).

SEZNAM ČLENSKÝCH VÝHOD

Seznam nakladatelství, která poskytují slevu

Nakladatelství ARSCI

poskytuje slevu 20 % v sídle nakladatelství Hellichova 7, Praha 1 – Malá Strana
tel./fax: 251 510 840, tel. 222 363 749
e-mail: arsci@arsci.cz
aktuální přehled na www.arsci.cz

WWW.ARSCI.CZ/E-SHOP

návštěvní doba: po–pá 10–12, 13–17 hod.

Nakladatelství ARGO

poskytuje slevu 20% na knihy v sídle nakladatelství – Milíčova 13, Praha 3, tel. 222 781 601, www.argo.cz. Prodejní doba: 9–16 hod. Požadovaný titul je třeba si předem telefonicky zamluvit z důvodu malé skladové kapacity v sídle nakladatelství.

Nakladatelství Brána

poskytuje slevu 35% na knihy v sídle nakladatelství Jankovcova 18/938, Praha 7
tel. 220 191 313, e-mail: info@brana-knihy.cz

Nakladatelství Deus

D-CONSULT poskytuje slevu 35% na knihy v sídle nakladatelství.

Jankovcova 18/938, Praha 7, tel. 220 191 313

Nakladatelství Paseka

poskytuje slevu 20 % na většinu vlastní produkce. Ibsenova 3, Praha 2 – Vinohrady
tel. 222 518 176, e-mail: paha@paseka.cz
prodejní doba: po–pá 9.30–19 hod.

Nakladatelství GRANIT

poskytuje slevu 20% ve svém sídle Štefánikova 43, Praha 5
tel. 227 018 357-8

e-mail: info@granit-publishing.cz

Nakladatelství Lidové noviny

poskytuje slevu 10 %, Vinohradské knihkupectví
ul. Jana Masaryka 58, Praha 2 – Vinohrady
tel. 224 250 365, e-mail: knihkupectvi@nlm.cz
prodejní doba: po–pá 8.30–18 hod.

Knihkupectví U svatého Jindřicha Karmelitánské nakladatelství

10% sleva na produkci Karmelitánského nakladatelství.

Jindřišská 23, Praha 1 – Nové Město

tel. 224 212 376

prodejní doba: po–pá 9-19 hod., so 9–13 hod.

Nakladatelství Libri

poskytuje slevu 20 % ve svém sídle Na Hutmance 7, Praha 5 – Jinonice,
tel. 251 613 119

prodejní doba: po–pá 9–16 hod.

Nakladatelství Kalich

poskytuje slevu 20 % na vlastní produkci. Jungmannova 9, Praha 1 – Nové Město
tel. 224 947 505

prodejní doba: po–pá 9–18 hod., so 10–14 hod.

Nakladatelství Janua

poskytuje slevu 20 %.
V Háji 32, Praha 7 – Holešovice
tel. 220 803 491

cajova.janua@seznam.cz

Nakladatelství Portál

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci. Jindřišská 30, Praha 1 – Nové Město
tel. 224 213 415

prodejní doba: po–pá 9–18 hod.

Klapkova 2, Praha 8 – Kobylisy,
www.portal.cz, e-shop - <http://obchod.portal.cz/>.
tel. 283 028 203

prodejní doba: po–pá 9–17 hod.

Nakladatelství Karolinum

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci. Celetná 18, Praha 1 – Staré Město
tel. 224 491 448, prodejní doba:
po–pá 9–19 hod. so–ne 11–17 hod.

Národní muzeum

poskytuje slevu 10 % jen na své knihy ve své prodejně v hlavní budově Národního muzea.

ÚŘEDNÍ HODINY MATICE ČESKÉ

Placení členských příspěvků, přijímání nových členských přihlášek **výhradně každou první středu v měsíci od 14 do 16.30 hod. v hlavní budově Národního muzea** na Václavském náměstí (z vrátnice volejte linku 333 nebo 346). **Prosíme o dodržování úředních hodin!**

Obraťte se zde na paní Milenu Brusovou, pokladní Matice české (tel. 723 731 429). Členské příspěvky a přihlášky se také přijímají během všech akcí Matice české. Nové legitimace (příp. duplikáty) se vystavují až po schválení výborem Společnosti Národního muzea, které předkládá jednatel MČ.

Knihovna Národního muzea

Adresa: Knihovna Národního muzea, Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1

Studovna KNM v hlavní budově Národního muzea je otevřena v pondělí až čtvrtek od 9 do 19 hod., v pátek od 9 do 17 hod. Díla ze sbírkových a vzácných fondů (rukopisy, staré tisky, archiválie, bibliofilie, obrození) se půjčují do studovny pouze registrovaným uživatelům, kteří vyplní tzv. badatelský list. Půjčování knih je pouze prezenční!

Na webových stránkách Národního muzea (<http://listky.nm.cz/catalogue/index.php>) naleznete naskenovaný generální jmenný katalog (část česká do r. 1981, část cizojazyčná do r. 1981, část slovanská do r. 1981, dodatky do r. 1981, část od r. 1982 do r. 2001, katalog knihovny Státního nakladatelství).

Na stránkách oddělení služeb KNM (<http://www.nm.cz/knihovna-nm/oddeleni-sluzeb.php>) je přístupný on-line katalog, který obsahuje záznamy knižních přírůstků od roku 2002 (OPAC). Objednávky je možné posílat i elektronicky.

Knihovní služby jsou zpoplatněny a řídí se Ceníkem služeb Knihovny NM.

○ Poskytují se kopírovací služby, zhotovují se na objednávku digitální kopie.

○ V tzv. počítačové studovně KNM je možné využívat připojení k internetu až jednu hodinu zdarma. Dále zde je přístup k řadě on-line databázím.

Meziknihovní výpůjční služba

Jestliže žádané dílo nenajdete ve fondech Knihovny NM, zprostředkuje Vám knihovna na žádost výpůjčku tohoto díla prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby z jiné knihovny v ČR nebo za pomoci Národní knihovny ČR ze zahraničí.

1. půjčování monografií v rámci knihoven ČR (bezplatná služba)

2. pořizování kopií v rámci knihoven ČR (placená služba)

3. výpůjčka nebo pořízení kopie ze zahraničí (placená služba)

Detašované oddělení časopisů KNM (býv. Místodržitelský zámeček)**U královské obory 56, 170 76 Praha 7**

Studovna periodik je otevřena vždy ve středu 9.00 do 18.45 hod. (kromě letních měsíců).

Poskytuje také kopírovací služby.

(tel. 233 323 289, e-mail: zamecek@nm.cz)
<http://www.nm.cz/knihovna-nm/casopisy.php>

Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou

591 02 Žďár nad Sázavou

tel. 566 625 370, e-mail: muzeumknihyzdar@seznam.cz

<http://www.nm.cz/knihovna-nm/muzeum-knihy.php>

Otevřeno:

IV. a X. so-ne: 8.00–12.00 a 12.30–16.00 hod.

V., VI. a IX. út-ne: 8.00–12.00 a 12.30–16.00 hod.

VII. a VIII. út-ne: 9.00–12.00 a 12.30–17.00 hod.

Zavřeno:

XI. - III. a pondělí

Návštěvníci si mohou v expozici vytisknout na ručním lisu emblém Muzea knihy a dále vyplnit pracovní listy, které prověří jejich znalosti především z oblasti české knižní kultury.

Sezónní výstava**Architektura čtyř staletí v zrcadle zámeckých knihoven**

29. 4. – 1. 11. 2009, letní refektář

Knihovna Národního muzea se rozhodla představit veřejnosti bohatství literatury zámeckých knihoven – literatury věnované architektuře. Šlechta byla největším pobělohorským stavebníkem v zemích Koruny české a objednavatelé staveb čerpali náměty nejen z toho, co spatřili na svých „kavalírských cestách“, ale také z knih. Zájem o architekturu, často spojený se studiem geometrie, nalézáme již v renesanci, kdy dochází i k vydávání knih o Vitruviu, antickém vzoru renesančních stavitelů a architektů. Vrcholem knižní ilustrace o architektuře je doba barokní, 19. století přináší již řadu knih ovlivněných vlnou romantického historismu. V zámeckých knihovnách však můžeme nalézt i klasické dílo Violeta le Duc, zakladatelské osobnosti památkářské a restaurátorské péče. Ilustrované knihy o architektuře patří k výtvarně nejhodnotnějším starým tiskům v zámeckých knihovnách, které mohou vedle odborníků zaujmout pro své estetické vyzářování i okruh širší kultivované veřejnosti. Výstava probíhá v Muzeu knihy, umístěném v areálu zámku hrabat Kinských ve Žďáru nad Sázavou, který sám je architektonickým skvostem a se kterým jsou integrálně spojeny stavby G. Santiniho.